

Viken fylkeskommune

Oslo, 12. november 2020

Hørings svar – Viken fylkeskommune – økonomiplan 2021-2024 og budsjett 2021

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) er interesseorganisasjonen til de 14 offentlig godkjente studieforbundene i Norge. Vofo fremmer voksnes læring ved å bidra til mangfold, utvikling og ny kunnskap og er et felles forum for voksnes læring i demokratiske og ideelle organisasjoner. Vofo har vært partner i utviklingen Nasjonal kompetansepolitisk strategi, er part i Kompetansepolitisk råd og har plass i Nasjonalt fagskoleråd.

Studieforbundene er demokratiske organisasjoner med til sammen over 500 ideelle og frivillige organisasjoner som medlemmer. Som utdanningsinstituttet til frivillig og ideell sektor er studieforbund en viktig drivkraft for læring og styrker samfunnets evne til å møte utfordringer. I fjor arrangerte studieforbundene nesten 9 000 kurs for 100 000 deltakere, fordelt på samtlige kommuner i Viken. Studieforbundene gir tilskudd til kursvirksomhet, kvalitetssiker og motiverer medlemmene til å tilby kompetansebygging og opplæring i tråd med voksenopplæringsloven.

Vofo mener:

- Viken fylkeskommune må bidra til å skape forutsigbarhet og videreføre samarbeidet med Vofo om et bedre opplæringstilbud til fylkets innbyggere, herunder:
 - Videreføre tilskuddet til regionale studieforbund i Viken.
 - Styrke tilretteleggingstilskuddet til regionale studieforbund slik at det kan omfatte hele fylket.
 - Videreføre samarbeidet med studieforbund om teori til fagprøven, praksiskandidater og realkompetansevurdering i Østfold og Follo, og utvide samarbeidet til hele fylket.
 - Fylkeskommunen må bistå studieforbundene med realkompetansevurdering ved yrkesopplæring finansiert av andre etater, eks. NAV.
- Viken fylkeskommune må sørge for nok ressurser til renhold under pandemien, slik at offentlige undervisningslokaler kan benyttes av studieforbund i tråd med prinsippet om samordnet ressursbruk i opplæringssektoren og voksenopplæringsloven.
- Kompetanseforum Østfold må videreutvikles til å omfatte hele Viken, og Vofo må få plass i forumet.
- Fylkeskommunen må styrke tilskudd til ideelle fagskoler

Samarbeid mellom Viken fylkeskommune og Voksenopplæringsforbundet

Vofo ønsker å styrke samarbeidet med Viken fylkeskommune om samfunnsutvikling i regionen og understøtte mål som ligger i Viken fylkeskommunes planstrategi, nasjonale føringer innenfor opplæring, kompetanse, kultur og frivillighet, hvor opplæring i regi av studieforbundene er

et virkemiddel. Vi vil bidra til økt samarbeid om kompetanse og et bedre opplæringstilbud til fylkets innbyggere, i tråd med voksenopplæringslovens formål.

Vofo har tidligere hatt samarbeidsavtale med Akershus FK, Buskerud FK og Østfold FK. I samarbeidsplattformen for fylkesrådet i Viken fremgår det at fylkesrådet vil fortsette det gode samarbeidet med studieorganisasjonene, utdanningsinstitusjoner og Vofo. Vofo ser fram til et konstruktivt samarbeid og etableringen av en samarbeidsavtale.

Frivilligheten og studieforbundene

Vofo er positive til at fylkeskommunen viderefører tidligere vedtatte handlingsprogrammer og partnerskapsavtaler med frivillige organisasjoner. Dette gir frivilligheten gode og forutsigbare rammer i Viken. Fylkeskommunen setter av 46,8 millioner til frivillige organisasjoner, hvor også studieorganisasjoner er tilgodesett. Vi skulle gjerne sett at opplæring i regi av frivillig sektor var en ambisjon for frivillig sektor i budsjettet.

For de mange tusen lokale lag og foreningene i Viken er opplæring en viktig del av deres virksomhet, den sikrer nødvendig kompetanse til å drive og utvikle organisasjoner, den bidrar til rekruttering, og er et viktig virkemiddel for frivillige organisasjoner til å skape deltagelse i samfunn og arbeidsliv. Studieforbundene er viktig møtepunkt og pådriver for disse lokale lag og foreningene i Viken.

Studieforbundene representerer en inkluderende læringsarena innenfor mangfold av fagområder. De når ut til en bred kontaktflate i befolkningen, og har kompetanse på opplæring for voksne i ulike livssituasjoner. Vi ber derfor Viken fylkeskommune videreføre tilskuddet til voksenopplæring i studieforbundene i 2021.

Lokaler til frivilligheten

Studieforbund og medlemsorganisasjoner, som driver opplæring etter voksenopplæringsloven, har lovfestet rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler. Men det er varierende hvordan denne rettigheten praktiseres når ansvaret er flyttet til ned virksomhetsnivå. Vi ber derfor om at man viderefører forskriften om utlån og utleie av forskrift om utlån og utleie av fylkeskommunale lokaler slik man hadde i Akershus fylkeskommune.

Covid-19 situasjonen har fått store konsekvenser for den frivillige aktiviteten, og vi har forståelse for at det er behov for å begrense den generelle adgangen til undervisningslokaler.

Men ber om at det settes av midler til smittevernstiltak slik at offentlige undervisningslokaler kan benyttes av studieforbundene, i tråd med prinsippet om samordnet ressursbruk i opplæringssektoren og voksenopplæringsloven. Dette vil bidra til at frivillige og ideelle organisasjoner kan stå opp og opprettholde kursvirksomheten fremover.

Voksenopplæring og studieforbundene som virkemiddel i regional kompetansepolitikk

Det er et økende behov for voksenopplæring i Viken. Blant annet som følge av korona og behov for kurs for arbeidsledig og permitterte. Vi mener budsjettet og økonomiplan mangler ambisjoner for samarbeid med eksterne aktører for å kunne tilby voksne innbyggere i Viken den kompetanse de har behov for. Vi mener fylkeskommunen bør ha større bevissthet om studieforbundene som ideelle aktører og at de bør synliggjøres som virkemidler i den regionale kompetansepolitikken.

Studieforbundene AOF og Folkeuniversitetet har under koronakrisen satt i gang flere kurs for permitterte og arbeidsledige blant annet under bransjeprogrammet som forvaltes av Kompetanse Norge. De er velegnet til å gi folk mulighet til å tilegne seg grunnleggende kompetanse. Dette er viktig for at flere skal kunne fullføre videregående opplæring. Studieforbund har en unik mulighet til

å etablere utdanningstilbud i samarbeid med arbeidslivet og på konkrete oppdrag fra kommuner og fylkeskommuner.

Teori til fagprøven

Studieforbundene AOF og Folkeuniversitetet har lang erfaring i å tilby voksne teori til fagprøven, og har gjennom sitt tette samarbeid med arbeidslivet både gode muligheter for å rekruttere deltakere og å legge opp fleksible tilbud, enten de er i jobb, permittert eller står uten jobb. Fylkeskommunen kan i større grad samarbeid med studieforbund om gjennomføring av fagbrev, slik Østfold fylkeskommune har samarbeidet studieforbund gjennom avtalen med Vofo Østfold.

Under koronapandemien har studieforbundene vist seg som svært gode verktøy for å tilby kurs til arbeidsledige og permitterte.

Studieforbundene står klare til å tilby yrkesopplæring gjennom NAVs utlysninger. Men det er et krav at tilbydere skal samarbeide med fylkeskommunen om realkompetansevurdering. Studieforbundene kan gjerne ta på seg en koordinerende rolle, men er avhengig av at det foreligger en formell avtale med Viken fylkeskommune på dette punktet.

Fagskole

Innenfor helse- og oppvekstfag er studieforbundenes fagskolevirksomhet omfattende, og to av fagskolene er fagområdeakkreditert. Vi vil påpeke at det er viktig at fylkeskommunen også gir tilskudd til de ideelle fagskolene.

Integrering

For å lykkes med språkopplæring og integrering er samarbeid viktig. Selv om det er viktig at innvandrere får formell yrkeskompetanse, vil vi understreke at ikke-formell opplæring også bidrar til språkopplæring og integrering generelt. Her spiller frivilligheten og studieforbund en stor rolle.

Med hilsen

Voksenopplæringsforbundet